

OLTARNA PALA iz XV. st., detalj. Pula, franjevački samostan

Ranobarokno drvorezbarstvo pretežno se odnosi na crkv. namještaj (sakristijski ormari, propovjedaonice, pjevališta) obogaćen skulpturom. U hrv. unutrašnjosti ističu se korske klupe samostanske crkve u Sveticama, župne crkve u Lepoglavi i franjevačke crkve u Našicama. Barokni oblici uz postupno osiromašenje prelaze u klasicističke (župna crkva u Pregradi).

Drvorezbarstvu pripadaju i mnoge narodne drvene tvorevine (→ *narodna umjetnost*), ali i brojni radovi pučkih majstora, posebice naivaca.

LIT.: C. Fisković, Gotička drvena plastika u Trogiru, Rad HAZU, 1942, 275. — Lj. Karaman, O srednjovjekovnoj umjetnosti Istre, HZ, 1949. — Isti, O umjetnosti srednjega vijeka u Hrvatskoj i Slavoniji, ibid. 1950. — C. Fisković, Umjetnički obrt u XV. i XVI. stoljeću u Splitu, Marulićev zbornik, Zagreb 1950. — Lj. Karaman, Pregled umjetnosti u Dalmaciji, Zagreb 1952. — K. Prijatelj, Umjetnost 17. i 18. stoljeća u Dalmaciji, Zagreb 1956. — Lj. Karaman, Buvina, Zagreb 1960. — I. Petricoli, Umjetnička obrada drveta u Zadru u doba gotike, Zagreb 1972. — A. Horvat, Između gotike i baroka, Zagreb 1975. — D. Baričević, Umjetnički spomenici Remeta u drvu i kamenu, Kaj, 1978, 17. — I. Fisković, Umjetnička obrada drveta u srednjovjekovnoj Dalmaciji, u knjizi: Dalmatinski prostori i stari majstori, Split 1990.

DRŽIĆ, Marin, vojni graditelj (Dubrovnik, I. VII. 1591 — 1685. ili 1689). U mladosti nalazi se u vojnoj službi u Flandriji. Spominje se od 1645. do 1660. kao »guverner oružja«, tj. vojni zapovjednik i inženjer Dubrovačke Republike. Projektira bastion Sv. Spasitelja (s tal. graditeljem M. A. Betaccijem), bastion Sv. Stjepana i nadzire izvođenje ostalih dubrovačkih utvrda.

LIT.: L. Beritić, Marin Jeronimov Držić, Guverner oružja i graditelj Dubrovačke Republike, Prilozi — Dalmacija, 1955, 9.

DRŽIĆ, Vlaho, trgovac i slikar (Dubrovnik, 20. XII. 1503 — 1569). Brat komediografa Marina. U mladosti boravi u Veneciji gdje se kreće u društvu venec. umjetnika i humanista. Pisac i filozof A. Brucioli spominje ga kao govornika u svojim neoplatonskim dijalozima. Dubrovački pjesnik Nikola Nalješković hvali njegov bogato urešen globus za kardinala Carpija, a Pietro Aretino pohvalno govori o umjetnički obrađenoj kutiji od kosti i naziva njegove radove »mirabili lavori«. U Dubrovniku se prihvaća državne službe kao pisar, nakon što je izgubio imetak. Dva dokumenta

govore o njegovu umj. radu: dokument iz 1548. spominje sliku koju je izradio za dubrovačkog vlastelina Iliju Bunića, a drugi, iz iste godine, kazuje da je bio pozvan da procijeni oltar sa središnjim reljefnim likom Sv. Magdalene. Do danas nije identificirano nijedno njegovo djelo.

LIT.: J. Torbarina, Aretinova pisma Dubrovčanima, Obzor, 31. I. 1941. — Lj. Karaman, Stari dubrovački slikari, HR, 1943, 3. — K. Prijatelj, Slikari XVII i XVIII st. u Dubrovniku, SHP, 1949, 1. — J. Tadić, Grada. — F. Kesterčanek, Vlaho Marinov Držić, Prilozi — Dalmacija, 1955. — V. Đurić, Dubrovačka slikarska škola, Beograd 1963. — K. Prijatelj, Un documento sui rapporti fra il pittore Vlaho da Dubrovnik e il pittore Veneziano Giovanni da Monte, Ars auro prior (zbornik J. Bialostockog), Warszawa 1981. K. Plj.

DUBAŠNICA, područje od dvadeset sela na otoku Krku, od kojih je danas najrazvijenija Malinska. Na vrhovima Sveti Petar i Gradina su ilir. gradine. Iz antike su tragovi naselja u Svetom Vidu i vile u uvali Zaharija. Bizantskom sloju pripada titular crkve Sv. Apolinara u polju, koja se s romaničkom crkvom Sv. Martina (ruševine) spominje 1153. Središnje (izumrlo) naselje bilo je u polju oko crkve Sv. Apolinara, koja se oko 1500. proširuje i postaje župnom crkvom. Uz nju 1618. krčki i creski majstori Sabljčić, Muškatel, Mladenac i Zidarić grade zvonik s retardiranim gotičkim oblicima kapitela u biforama. Iz romaničkoga su razdoblja crkve Sv. Andrije i Sv. Jurja a iz gotičkoga Sv. Nikole. Starija crkva Majke Božje od Karmela u Bogovićima, izgrađena 1644 (središnja građevina trolisna tlocrta, presvođena kupolom s laternom), proširena je u XIX. st. u sadašnju trobrodnu župnu crkvu. Kraj sela Porat, izvozne luke za drvo, formira se oko 1480. samostan Sv. Marije Magdalene franjevac trećoredaca glagoljaša uz malu crkvu koja se sa samostanom obnavlja poč. XVI. st., potom u XVII. i osobito u XVIII. st. U crkvi je poliptih Girolama i Francesca da Santa Croce (prije 1557) a u samostanu je kulturno-pov. muzej, biblioteka i arhiv s glag. rukopisima. Samostanu je pripadao glag. kodeks XVI. st., tzv. Žgombićev zbornik (Arhiv HAZU, VII, 30).

LIT.: M. Bolonić i J. Žic-Rokov, Otok Krk kroz vjekove, Zagreb 1977. — A. Badurina, Porat, Zagreb 1980. — Horvat — Matejčić — Prijatelj, Barok.

B. F.